

SHERIA
Serikali kutathmini upya kesi za kinamama walio na watoto gerezani
Uk 3

HAZINA
Hazina Kuu yaunda lango la bajeti kwenye mtandao kuimarisha uwazi
UK 9

KILIMO BIASHARA
Washikadau sasa wazungumza kuboresha uzalishaji wa avokado na maharagwe

www.mygov.go.ke

MyGov.

MACHI 14, 2023

TATHMINI YAKO YA WIKI

UK 10

Toleo No. 35/2022-2023

Serikali yatenga Sh2b za lishe shuleni katika sehemu zenye kiangazi

Katibu wa Kamati Shirikishi kuhusu Kiangazi katika Afisi ya Naibu Rais, Murimi Murage, akabidhi mkazi wa wadi ya Ngaremara, Isiolo chakula cha msaada. Picha: KNA

Katibu wa Ushirikishi wa Ukame Kitaifa katika Afisi ya Naibu Rais Murimi Murage asema zaidi ya kaunti 20 zinakumbwa na ukame mbaya unaofanya watoto kuacha shule kwa wingi

NA ABDUBA MAMO NA DAVID NDURO (KNA)

Serikali imetenga Sh2 bilioni za lishe katika shule za maeneo kame na nusu kame (ASAL) ku-saidia watoto kubaki katika taasisi za masomo.

Katibu wa Ushirikishi wa Ukame Kitaifa katika Afisi ya Naibu Rais Bw Murimi Murage alisema kwamba zaidi ya kaunti 20 zinakumbwa na ukame mbaya unafanya watoto wengi kuacha masomo shuleni. Bw Murage alisema hayo akiongoza usambazaji wa chakula cha msaada kil-

ichotolewa na serikali kwa familia 533 katika wadi ya Ngaremara kaunti ya Isiolo.

Alisema kwamba serikali imejitolea kutimiza ahadi zake zote za uchaguzi kwa wananchi, na akaongeza kuwa hakuna Mkenya ataachwa kuteseka kutokana na ukame unaoendelea. Watu wapatao 5.4 milioni wanakadiriwa kukumbwa na viwango vya juu vya uhaba wa chakula kati ya Machi na Juni mwaka huu, 1.2 milioni wakiwa katika awamu ya dharura.

Makadirio ya hivi punde yanaonyesha ongezeko la asilimia 43 la watu wana-

okabiliwa na viwango vya juu vya uhaba wa chakula ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka jana. Bw Murage alisema kwamba serikali itahakikisha watoto wote wanaoenda shule nchini wanabaki katika taasisi za masomo kwa kupatia sekta ya elimu chakula cha msaada. Wakati huo huo, kila moja ya familia

5,158 zinazoathiriwa na njaa kaunti ya Isiolo utapata nafaka na bidhaa zingine za chakula katika kifurushi cha kilo 20.

Katibu aliyekuwa ameanadama na Naibu Kamishna

4.7B

Kiasi cha pesa Canada imetumia kwa mafunzo ya kiufundi Kenya

8,000

Idadi ya watoto katika kaunti ya Nakuru waliodhulumiwa Nakuru mnamo 2022 kulingana na data

6,000

Waliohitimu kutoka of Bandari Maritime Academy, Mombasa ambao wamepata kazi ugenini

73,000

Vijana waliopata vipaji chini ya mpango wa Ajira Digital kufikia Desemba

1907

Visa vya maradhi ya TB kaunti ya Uasin Gishu ambavyo ni vingi zaidi Kenya

19B

Pesa EU imetumia kama ruzuku kwa sekta ya kawi-uzalishaji, usafirishaji na usambazaji

3,500

Watoto katika shule za msingi Kwale na Kilifi watakuonufaika na mpango wa lishe shuleni wa Devki Group

Usalama katika sajili za ardhi kuongezwa

NA CATHERINE MUINDI (PCO)

Ofisi za Idara ya Ardhi na Mipango ya Miji kote nchini kuanzia sasa zitachukuliwa kuwa miundomsingi muhimu inayopaswa kuwa chini ya ulinzi mkali.

Katibu wa Wizara ya Ardhi na Mipango ya Ardhi Nixon Korir alisema ameandikia mwenzake wa usalama wa ndani Bw Raymond Omollo kuweka mipango ya kuimarisha usalama wa sajili zote za ardhi nchini.

Hivyo basi, Korir aliagiza Washirikishi wa Idara ya Ardhi katika kaunti kushauriana na makamishna wa kaunti kupanga jinsi usalama wa sajili za ardhi utaimarishwa. Akizungumza katika ziara katika sajili za ardhi ya Kwale ambapo pia alifanya mkutano na wafanyakazi wa idara hiyo, katibu alipata stakabadhi za ardhi zikiwa zimerundikwa juu ya nyingine hadi kwenye paa.

Alisema kwamba ni muhimu kwa ofisi zote za ardhi kuwa katika majengo mazuri hasa kufuatia kisa ambacho sajili za ardhi Nyando iliteketea kabisa.

"Nimeona hali ya ofisi zenu na hamfai kunieleza.

ENDELEA UK 2

ENDELEA UK 2

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

Serikali yatenga Sh2b za lishe shuleni sehemu kame

ENDELEA KUTOKA UK 1

wa Isiolo Kepha Marube, alisema kwamba maafisa wa Jeshi la Ulinzi la Kenya (KDF) watachimba na kurekebisha visima 12 katika kaunti ya Isiolo na akahimiza watu wa eneo hilo kuanza mashamba katika boma zao kumimarisha utoshelevu wao wa chakula. Mkazi Bw Maneno Msee alisema kwamba juhudi za serikali za kulisha watoto shuleni zitafanya watoto wengi walioacha masomo kwa sababu ya ukame katika wadi ya

Ngaremarara wakirudi na kubaki shuleni.

Bw Msee alisema kwamba serikali inafaa kusaidia wakulima wa mashamba madogo waanze kupanda mimea ili kupunguza mzigo wa kutegemea chakula cha msaada.

Alionya kuwa baadhi ya wakazi wamegeukia uchomaji wa makaa kujikinga kimaisha licha ya

Sehemu ya chakula cha msaada ambacho kitasambazwa shuleni

Baadhi ya wakazi wamegeukia uchomaji makaa kujipatia mkate wao wao kila siku-Msee

kuwa shughuli hiyo ni tishio kwa miti ya kienyeji ambayo imechukua miaka mingi kukomaa.

Chakula hicho cha msaada kitasambazwa kwa wakazi wa wadi za Sericho, Garbatulla, Kinna, Oldonyiro, Ngaremarara, Burat, Charri na Cherab katika kaunti

hiyo na kushirikishwa na maafisa wa utawala wa serikali ya kitaifa. Shirika la International Rescue Committee limeomba nchi wafadhili kuongeza ufaadhili kusaidia jamii zinazoathiriwa na mabadiliko ya tabia nchi kustahimili athari zake vyema.

Usalama katika sajili za ardhi kuimarishwa

Katibu Wizara ya Ardhi na Mipango, Nixon Korir, alipotembelea Sajili ya Ardhi ya Kwale

ENDELEA KUTOKA UK 1

Sio makosa yenu lakini ni makosa ya serikali zilizo-tangulia,” akasema Katibu. Alisema kwamba hivi karibuni, serikali itatayarisha ofisi ambayo muundo wake utaigwa katika kaunti nyingi. Katibu pia alikutana na Naibu Gavana wa Kwale Josphat Chirema Kombo ambapo alisema Serikali ya Kitaifa itasaidiana kwa karibu na serikali za kaunti kutatua masuala ya ardhi.

Naibu Gavana na Waziri wa Ardhi wa kaunti hiyo

Saumu Mahaja walimuomba Katibu kusaidia kaunti kukabiliana na viz-

ingiti vya kupata vyeti vya kumiliki ardhi ya baadhi ya sehemu za ardhi zinazohitajika kwa miradi.

Katibu Korir alisema alikuwa tayari kusaidia serikali ya kaunti na akachukua hatua mara moja kushughulikia tatizo kuhusiana na ardhi ya umma ambayo kaunti inataka kukabidhi KEMRI kujenga kituo cha utafiti. Pia alisema kwamba maafisa wa kaunti ya Kwale watapatiwa mafunzo kuhusu kugeuza stakabadhi za ardhi kuwa za dijitali kujiandaa kwa mchakato wa kufanya vyeti vya ardhi kuwa za dijitali pamoja na stakabadhi zingine.

MWALIKO WA ZABUNI

Kenya Power inaalka wanaotaka kushiriki zabuni kwa bidhaa zifuatazo:-

NO.	NAMBARI YA TENDA	MAELEZO YA BIDHAHA	TAREHE YA TENDA KUANZA	KUTEMBELEA ENEO	TAREHE YA KUFUNGWA
1.	KP1/9A.2/OT/053/SS/22-23	Mkatoba wa Huduma (SLA) kutunza mitambo ya king'ora kwa uvamizi	Jumanne 14.03.2023	Jumanne 21.03.2023 saa 4.00 asubuhi (Stima Plaza Auditorium)	Jumanne 04.04.2023 saa 4.00 asubuhi.
2.	KP1/9A.2/OT/046/ICT/22-23	Kununua na kuweka betri na Chaja	Alhamisi 16.03.2023	N/A	Alhamisi 06.04.2023 saa 4.00 asubuhi
3.	KP1/9A.3/OT/037/22-23	Kununua Stay Accessories (Kundi Maalumu)	Ijumaa 17.03.2023	N/A	Alhamisi 06.04.2023 saa 5.00 asubuhi
4.	KP1/9A.3/OT/020/22-23	Ununuzi wa fusi, lagi na Terminations (Kundi maalumu)	Ijumaa 17.03.2023	N/A	Alhamisi 06.04.2023 saa 5.00 asubuhi

Stakabadhi za tenda zinazotoa maelezo ya kina kuhusu tenda hizo zitapatikana kutoka kwa wavuti wa Kenya Power (www.kplc.co.ke) kuanzia tarehe zilizotajwa hapo juu.

MENEJA MKUU, UNUNUZI NA UCHUKUZI

www.kplc.co.ke

Mamlaka ya Maendeleo ya Konza Technopolis

MWALIKO WA ZABUNI

Mamlaka ya Maendeleo ya Mji wa Kiteknolojia wa Konza (KoTDA), wakala tekelezaji chini ya Wizara ya Habari Mawasiliano na Uchumi wa Dijitali inawaalika wazabuni walio na nia na wanaostahiki kutoa zabuni kwa ajili ya utoaji wa usimamizi wa Mali na huduma za Masoko:

No.	MAELEZO	NAMBARI YA ZABUNI	DHAMANA	UHITIMU	TAREHE YA KUFUNGA
1.	Utoaji wa Usimamizi wa Mali na huduma za masoko kwa Mji wa Kiteknolojia wa Konza	KoTDA/RFP/079/2022-2023	150,000	Wazi	Ijumaa tarehe 31 Machi 2023 saa 2:00 mchana

Wazabuni wanaoovutwa wanaweza kupata seti ya hati za zabuni kutoka kwa tovuti ya KoTDA www.konza.go.ke kuanzia Jumanne Tarehe 14 Machi 2023 hadi Ijumaa Machi 31, 2023. Wazabuni wanaopakua hati ya zabuni kutoka kwa tovuti watahitajika kutuma barua pepe kwa maelezo yao ya mawasiliano kwa procurement@konza.go.ke ili kurekodiwa, ufafanuzi zaidi, nyongeza, na idhini ya usalama ili kuwzesha ufikaji wa tovuti. .

Maswali/ufafanuzi wote kuhusu mradi au toleo la kuwasilisha ikiwa ni pamoja na maombi ya kutembelewa kwa LAZIMA kwa eneo, yanapaswa kutumwa kwa barua pepe kwa procurement@konza.go.ke na kunakiliwa kwa ceo@konza.go.ke kufikia Jumatano Tarehe 22 Machi 2023 saa 17:00 saa za Kenya. Ziara ya eneo itafanyika Alhamisi tarehe 23 Machi 2023 saa 11:00 asubuhi katika Konza Complex.

Hakuna anwani nyingine za barua pepe zitatumika kwa zabuni hii na KoTDA haitawajibika ikiwa wazabuni watachagua kutuma taarifa zao na/au maswali kwa anwani zingine za barua pepe.

Wazabuni watawasilisha Nakala Moja Halisi na Moja Laini katika Flash drive ya hati zote za zabuni katika bahasha zilizofungwa na kuandikwa Nambari ya Zabuni ikiwa na alama ya wazi kwenye kona ya upande wa kulia na bila kuonyesha jina la mzabuni na kuelekezwa kwa:

Afisa Mkuu Mwendaji
Mamlaka ya Maendeleo ya Konza Technopolis
P.O. Box 1 - 90150,
KONZA TECHNOPOLOIS, KENYA.

Barua pepe: procurement@konza.go.ke na ceo@konza.go.ke
Simu; +254-20-4343013/4

na kuwekwa kwenye Sanduku la Zabuni la KoTDA kwenye Orofa ya 7 ya Konza Complex, Konza Technopolis, iliyo kando ya Barabara ya Nairobi-Mombasa karibu na Mji wa Malili ili kufikia anwani iliyo hapo juu kabla ya Ijumaa, tarehe 31 Machi 2023 saa 14:00 mchana saa za Kenya

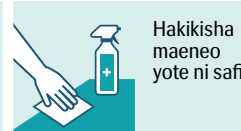
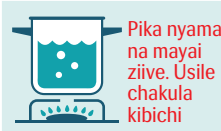
Zabuni zilizowasilishwa zitafunguliwa hadharani katika ukumbi huo muda mfupi baadaye mbele ya wazabuni au wawakilishi wao watakaomua kuhudhuria.

Bei zilizotajwa lazima zibaki halali kwa siku Mia Moja na Themanini (180) kuanzia tarehe ya ufunguzi wa Zabuni.

Ombi la yeyote atakayepatikana akidanganya litafutuliwa mbali.

DIAL *977# | Access Kenya Power services fast and easy

www.kplc.co.ke | [Kenya Power](https://www.facebook.com/KenyaPower) | [Kenya Power](https://www.instagram.com/KenyaPower) | [Kenya Power](https://www.youtube.com/KenyaPower) | 0703-070 707, 0732-170 170

Serikali kuchunguza kesi ndogo za wanawake walio na watoto gerezani

NA BERNADETTE KHADULI (KNA)

Idara ya Serikali ya Huduma za Kubadilisha Tabia inashirikiana na Mahakama ili kuchunguza kesi za akina mama wanaotumikia vifungo vyao jela kwa makosa madogo wakawa na watoto wao wadogo, ili kuwawezesha kutumikia vifungo hivyo kwa kuhudumia jamii.

Katibu wa Idara ya Huduma za Urekebisha Tabia Bi Mary Muriuki alisema kwamba magereza ya wanawake yako na watoto walio na umri wa hadi miaka minne wanaoandamana na mama zao wanaofungwa jela. Zaidi, aliongeza, akina mama waliofungwa jela wanaweza kuwa na watoto wengine walioacha nyumbani.

Muriuki aliongeza kusema kwamba idara hiyo pia inaunga matumizi ya njia mbadala za kutatua mizozo ili kuzuia msongamano katika magereza.

Katibu wa Huduma za Kurekebisha Tabia Bi Mary Muriuki akihutubu wakati wa siku ya kimataifa ya wanawake katika Langata Maximum Women Prison, Nairobi.

“Tunatoa hamasisho katika mikutano ya umma kwa ushirikiano na Maafisa wa Utawala wa Serikali ya Kitaifa,” Bi Kariuki alisema.

Katibu alikuwa akizungumza katika maadhimisho ya siku ya kimataifa ya wanawake yaliyohudhuriwa na Mama wa Taifa Rachel Ruto katika gereza la Wanawake la Langata, Nairobi.

Alisema kwamba maadhimisho ya mwaka yenye mada ‘DigitALL: Ubumifu na Teknolojia kwa Usawa wa Jinsia yanafungamana na jukumu la huduma za kurekebisha tabia la kuhakikisha kwamba wanawake wanawezeshwa katika sekta ya ubunifu.

Alisema magereza ya wanawake yanafunza

wafungwa elimu ya kawaida na mafunzo, waposomeshwa kozi za kompyuta ili kuwawezesha kupata ujuzi wa dijitali kando na kusoma ujuzi mwingine kama kushona, upishi, urembo na ususi.

“Mafunzo tofauti tunayotoa yanawawezesha kupata ujuzi ambao utawasaidia kuwa watu wanaojisaidia katika jamii baada ya kuachiliwa huru,” alisema katibu.

Muriuki alitaja Hazina ya Hasla kama mojawapo ya mipango kadhaa ya serikali ambayo itawezesha wafungwa kupata mtaji wa kufanya biashara ndogo kuasaidia familia zao.

Alihimiza wafungwa kutumia ujuzi wanaopata wakiwa jela, kwa kuwa kuna watakuwa na maisha mazuri baada ya kuachiliwa, akisema wanachohitaji kufanya ni kuwajibika na kuonyesha ujuzi wao.

“Ninataka kuhakikishia wafungwa kwamba kuna matumaini kwa sababu kuna maisha baada ya kutoka jela. Tumieni vyema ujuzi wenu katika njia bora iwezekanavyo,” alishauri katibu.

Bi Muriuki alisema wanawake wanatekeleza mambo tofauti katika maisha yao ya kila siku.

Ripoti ya WHO yahimiza kupunguza matumizi ya chumvi

NA GWORO ALICE (KNA)

Ripoti ya kwanza ya aina yake ya Shirika la Afya Ulimwenguni (WHO) kuhusu kupunguza matumizi ya sodiamu inaonyesha kuwa ulimwengu hauko karibu kutimiza lengo la dunia la kupunguza matumizi ya sodiamu kwa asilimia 30 kufikia 2025. Ripoti hiyo inaeleza kuwa kutekeleza sera za kupunguza sodiamu bila gharama kubwa ya watu 7 milioni kote ulimwenguni kufikia 2030.

Chumvi, ni kirutubishi muhimu, inaongeza hatari ya maradhi ya moyo, kiharusi na kifo cha mapema ikiliwa kwa wingi. Chanzo chake ni chumvi ya mezani (sodium chloride), lakini pia inapatikana katika vitu vingine.

Ripoti inaonyesha kuwa ni asilimia 5 pekee ya nchi wanachama wa WHO zinazolindwa na sera kubwa na za lazima za kupunguza chumvi na

asilimia 73 ya wanachama wa WHO hazina mipango ya kutekeleza sera kama hizo. Ni sehemu muhimu ya hatua za kuafikia lengo la Maendeleo Endelevu la kupunguza vifo vinavyosababishwa na maradhi yasiyo ya kuambukizwa. Lakini kufikia leo ni nchi tisa pekee (Brazil, Chile, Czech Republic, Lithuania, Malaysia, Mexico, Saudi Arabia, Spain na Uruguay) zilizo na sera kubwa za sera zilizopendekezwa za kupunguza matumizi ya chumvi.

“Vyakula visivyo na afya vinaongoza kwa kusababisha vifo na maradhi ulimwenguni, na matumizi ya chumvi kwa wingi ni moja ya sababu hizo,” asema Dkt Tedros Adhanom Ghebreyesus, Mkurugenzi Mkuu wa WHO.

“Ripoti inaonyesha nchi nyingi bado hazijaweka sera za lazima za kupunguza chumvi, na kuacha watu wao katika hatari ya mshituko wa moyo, kiharusi na matatizo mengine ya afya.”

NAFASI ZA KAZI

Kenya National Library Service (knls) Board ni taasisi ya serikali ya Kenya iliyoanzishwa na Sheria ya Bunge, Sura 225 ya Sheria za Kenya mnamo Aprili 1965. Wajibu wa Bodi ni kuandaa, kukuza na kuanzisha pamoja na kuweka vifaa vinavyohitajika kwenye maktaba nchini. Sheria kuhusu Mashirika ya Serikali Sura ya 446 Sheria za Kenya pia inatoa mwongozo kuhusu operesheni zake.

Ili kufanikisha malengo yake, Bodi ya knls inalenga kuajiri raia wa Kenya waliohitimu kujaza nafasi zifuatazo:

S/No	Nafasi	Kiwango cha mshahara	Nafasi wazi	Masharti ya kazi	Eneo la kazi	Marejeo ya kazi
4.	Mkutubi Mwandamizi	5	3	Kazi ya Kudumu	Embu Kakamega Nyeri	KNL/HQ/AD/180C/VOL.3/75

NAMNA YA KUTUMA MAOMBI

Yeyote aliyehitimu anapasa kuingia kwenye wavuti wa knls www.knls.ac.ke kwa maelezo zaidi kuhusu kazi yenyewe na namna ya kutuma maombi kwa nafasi zilizotangazwa hapo juu.

Maombi yote yanapasa kutumwa na kupokelewa kwa Mkurugenzi kwenye anwani iliyowekwa hapa chini kwa njia ya barua kabla ya Machi 28, 2023 saa 11.00 jioni saa za Afrika Mashariki.

**Mkurugenzi/CEO
Kenya National Library Service
Maktaba Kuu Building – 5th Floor
Ngong Road, Community Area
S.L.P 30573-00100
NAIROBI**

Maelezo:

Knls Board ni mwajiri anayezingatia usawa, walemavu, Vijana, na makundi kutoka jamii zilizobaguliwa ambao watimiza mahitaji ya nafasi za kazi zilizotangazwa wanahimizwa kutuma maombi.

Ni wale watakaoteuliwa ambao tutawasiliana nao na atakayepewa kazi atahitajika kutoka idhini kutoka KRA, DCI, EACC, HELB na CRB.

UNIVERSITIES FUND

VIRTUAL SENSITIZATION FORUM FOR YOUTHS, WOMEN AND PERSONS WITH DISABILITIES ON ACCESS TO GOVERNMENT PROCUREMENT OPPORTUNITIES.

The Universities fund (UF) is a Semi-Autonomous Government Agency (SAGA) established by section 53 of the Universities Act, 2012 with the main mandate of financing universities in Kenya.

UF intends to hold an online sensitization forum of the aforementioned special groups. This exercise aims to build awareness, build capacity, increase transparency and promote competition with regard to 30% allocation of procurement opportunities reserved for the disadvantaged groups.

Description	Date
Youths, Women and Persons with disabilities on access to government procurement opportunities	24 th March, 2023 10.00 am-11.00 am.

Interested special groups must confirm participation on or before close of business on Wednesday **22nd March, 2023**. In order to receive the link, register on supplychain@ufb.go.ke Ensure to give your company Name, Directors Name(s) and category (**where applicable**)

CHIEF EXECUTIVE OFFICER

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

Katibu ahimiza juhudi za pamoja za kupiga vita TB

NA EKWAM SILVESTER (KNA)

Katibu wa Afya ya Umma na Viwango vya Utaalamu Dkt Josephine Mburu amehimiza uhamasishaji wa umma kuhusu Kifua Kikuu hadi kiwango cha jamii ili kusaidia kupiga vita tishio hilo la ulimwengu.

Wito wa Katibu unajiri wakati ambao nchi inashuhudia ongezeko la visa vya Kifua Kikuu huku ripoti za Afya zilionyesha kwamba kaunti ya

Uasin Gishu ina visa vingi vya ugonjwa huo ambavyo ni visa 1907.

Alikuwa akizungumza katika mkutano wa wadau kutoka idara kadhaa za serikali ikiwemo afya, mazingira, michezo, Elimu na washirika waliojumuisa

Katibu wa Afya ya Umma Dkt Josephine Mburu, baada ya kukagua maabara ya Kifua Kikuu katika hospitali ya Huruma kuelekea maadhimisho ya Siku ya Kifua Kikuu katika Huruma Grounds, Eldoret. Picha: EKWAM SYLVESTER

USAID, Ampath Kenya, Centre for Health Solutions (CHS) na usimamizi wa serikali ya kaunti ya Uasin Gishu, kwa maandalizi ya kuadhimisha siku ya Kifua Kikuu ulimwenguni itayoadhimishwa Machi 24 katika kituo cha Afya cha Huruma, Eldoret. Akizungumza katika ziara katika hospitali ya kaunti ndogo ya Huruma, Dkt Mburu alisema kwamba serikali inataka kutia nguvu vituo vya afya ya msingi kwa kutoa vifaa vya kutosha vya upimaji kufanikisha utambuzi wa mapema wa Kifua Kikuu na magonjwa mengine ili kuinua Afya kwa Wote (UHC).

“Serikali inazingatia kinga na kuzuia magonjwa, tuko hapa kuhakikisha afya ya msingi inafanya kazi vyema ili rais aweze kutimiza ajenda yake kuhusu Afya kwa Wote; kila kitu kinafaa kufanywa kwa manufaa ya wananchi wa kawaida hadi kiwango cha jamii,”

alisema Mburu.

Alihimiza wadau kuhamasisha umma kujitokeza kupimwa maradhi tofauti hasa yasiyo ya kuambukizwa (NCDs) katika maadhimisho ya siku ya Kifua Kikuu ulimwenguni.

“Tunaomba kila mtu aje tarehe 24, mpango ni mkubwa, tutapima maradhi yote yanayoweza kukingwa kutoka lishe, afya ya akili, Covid-19; tutapima kolera, Ukimwi, Kisukari na shinikizo la damu. Pia tutapima saratani ya kibofu kwa wanaume,” alisema.

Gavana wa Uasin Gishu Jonathan Bii alisema kwamba Kifua Kikuu ume-

kuwa tishio kwa sekta

Tunahimiza kila mmoja kuji-tokeza mnamo tarehe 24 ili kupimwa magonjwa yasiyoambukizwa -Dkt Mburu

ya afya na akasisitiza kuwa serikali yake imejitolea kupiga vita kwa kuhamasisha watu katika kaunti ndogo zote hadi mashinani ili wajitokeze kupimwa ugonjwa huo.

Alitangaza kuwa yuko tayari kuandaa hafla hiyo ya kitaifa. “Kama kaunti, tumejitolea kutayarisha mambo ya muundo msingi hapa na pale kuhakikisha tunapokea watu wengi iwezekanavyo siku hiyo,” alisema.

“Kama Uasin Gishu na Wakenya kwa jumula, tunafaa kuelewa Kifua Kikuu ili tuwe watu wenye afya. Katika ajenda yangu ya Nguzo Kumi afya ni ya pili.

Wiki moja kabla ya Siku ya Kifua Kikuu, tutahamasisha watu wengi iwezekanavyo katika vitongoji vya

Eldoret kama Langas, Huruma, Kamkunji, Kimumu, Kapsoya na katika kaunti ndogo zote ili wajitokeze kupimwa Kifua Kikuu,” akasema.

BANDARI MARITIME ACADEMY

P.O. Box 99469 - 80107
MOMBASA

Telephone: +254 111 773811, +254 100 404 438
Email: bandarimaritime@gmail.com

TENDERS NOTICE

Bandari Maritime Academy wishes to invite eligible and interested bidders to tender for Provision of Board Medical Insurance Cover, specified in the tender document as shown below;

Tender No	Item Description	Bid Security	Category	Tender Closing Dates
BMA/ONT/01/2022-2023	Provision of Board Medical Insurance Cover.	2% of Bid Price	General	28 th March 2023 at 11.00am

A complete set of tender documents may be obtained by interested tenderers during normal working office hours, at the **Supply Chain office No 1B3** (Monday to Friday from 8.00am to 5.00pm) upon payment of non-refundable fee of **Kshs. 1,000.00** (One thousand Kenya shillings only) payable to A/c No 1264378726, KCB Kilindini Branch or bankers cheque payable to the Bandari Maritime Academy OR the same can be downloaded (free of charge) from Bandari Maritime Academy website www.bma.ac.ke or www.tenders.go.ke (**Public Procurement Information Portal- PPIP**).

Address for Submission of Tenders.

Ag. Director/ CEO
Bandari Maritime Academy
P.O. Box 99469 - 80107 Mombasa
TELEPHONE +254111773811/+254100404438,
Email: procurementbma@gmail.com

Complete Tender Documents (clearly Marked with tender title and tender No) 'Original' and 'Copy' can be dropped in the tender box provided, located at the ground floor Bandari Maritime Academy Offices, Bishop Makarios Close or delivered to the Office of the Head of Supply Chain Management office, room 1B3, so as to be received on or before **Tuesday 28th March, 2023 at 11.00 a.m.** Electronic tender will not be permitted.

Tenders shall be opened immediately after the deadline date and time specified above, in the presence of the Tenderers' designated representatives who choose to attend at the BMA Boardroom located at the ground floor, Mombasa, in strictly adherence to Ministry of Health Covid 19 Rules. Late tenders will be rejected.

Prices quoted must be inclusive of VAT and all Government taxes and must remain valid for a minimum period of One Hundred and Eighty (180) days from the closing date.

Qualified and interested tenderers may obtain further information from Bandari Maritime Academy during normal office hours (8.00am - 5.00pm), at the Supply Chain Management office room No 1B3, Mombasa or email procurementbma@gmail.com, **TELEPHONE +254111773811/+254100404438, P.O Box 99469-80107 Mombasa**, to facilitate any further clarification.

Ag. Director/CEO,
Bandari Maritime Academy

KENYA PETROLEUM REFINERIES LTD

MWALIKO WA ZABUNI

KENYA PETROLEUM REFINERIES LIMITED (KPRL) sasa inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa wazabuni wanaovutiwa na wanaostahiki kwa utoaji wa huduma zilizo hapa chini:

NA	NAMBA YA MAREJELEO NA MAELEZO	KIWANGO	DHAMANA	TARTEHE YA KUFUNGA
1	REF. KPRL/OT/023.007/2022-2023 UTOAJI WA HUDUMA ZA KUDHIBITI WADUDU NA HUDUMA ZA VYOO KATIKA VIFAA VYA KPR	Wazi	KSHS. 50,000	JUMANNE, 28 MACHI 2023 saa 10:00 asubuhi
2	REF. KPRL/OT/023.008/2022-2023 USAFISHAJI WA INTERCEPTOR KUU	Wazi	KSHS. 200,000	JUMANNE, 28 MACHI 2023 saa 10:00 asubuhi

USAJILI

1	REF. KPRL/OT/023.006/2022-2023 UTOAJI WA HUDUMA ZA KISHERIA	Wazi	N/A	JUMANNE, 28 MACHI 2023 saa 10:00 asubuhi
---	--	------	-----	--

OMBI LA ZABUNI

1	REF. KPRL/EOI/023.005/2022-2023 UTOAJI WA HUDUMA ZA KATIBU WA KAMPUNI	Wazi	N/A	JUMANNE, 28 MACHI 2023 saa 10:00 asubuhi
---	--	------	-----	--

Vigezo vya kuorodhesha (kwa EOI) juu ya sifa zinazohitajika na uzoefu wa kampuni ni: -
i. Uzoefu katika kazi ikiwa ni pamoja na uwezo wa kiufundi na usimamizi
ii. Idadi ya miaka katika biashara inayofanya kazi kwenye eneo la kazi
iii. Barua za marejeleo kutoka kwa makampuni ya biashara ya angalau kazi tatu (3) za asili na ukubwa sawa zilizofanywa katika miaka mitatu (3) iliyopita.

Kampuni zilizoorodheshwa zitaalikwa kuwasilisha Ombi la Pendekezo. Kampuni zitachaguliwa kwa mujibu wa taratibu za Uteuzi wa Ubona na Gharama kama ilivyobainishwa katika Sheria ya Ununuzi na Uuzaji wa Mali ya Umma 2015.

Nyaraka za Zabuni zilizo na maelezo ya kina zinaweza **kupakuliwa bila malipo** kutoka kwa tovuti yetu www.kprl.co.ke au kuchukuliwa kutoka kwa afisi ya Meneja wa Mfumo wa Usambazaji, Barabara ya Refinery, Changamwe, Mombasa baada ya malipo ya ada isiyorejeshwa ya Kes. 1,000.00. Wazabuni watahitajika kusajili maelezo yao ya kina ya mawasiliano kwa kutuma barua pepe kwa tenders@kprl.co.ke na kwa maswali yoyote yanayohusiana na zabuni hizi. Hakuna barua pepe nyingine itatumika. Aidha, ufafanuzi wote utawekwa kwenye tovuti kadiri zinayopatikana. Zabuni zilizojazwa, zilizofungwa katika bahasha zilizofungwa zilizowekwa nambari ya kumbukumbu ya Zabuni na Maelezo ya Zabuni zinapaswa kuwekwa kwenye Sanduku la Zabuni lililo kwenye **Mapokezi** katika **Kenya Petroleum Refineries Ltd, Refinery Road, Changamwe, Mombasa**, kabla ya tarehe na saa ya kufunga; na zitatimwa kwa:

Afisa Mkuu Mtendaji
Kenya Petroleum Refineries Ltd
P O Box 90401-80100
Mombasa, Kenya

Zabuni zitakazowasilishwa baadaye kuliko tarehe na wakati ulioonyeshwa wa kufunga zitakataliwa. Zabuni zitafunguliwa katika Chumba cha Mikutano cha KPRL mara tu baada ya kufungwa kwa muda kukiwa na wazabuni au wawakilishi wao watakoamua kuhudhuria.

AFISA MKUU MTENDAJI

Funika mdomo unapopiga chafya

Nawa mikono na sabuni/Sanitaiza

Jitenge na walio na virusi

Usiguse macho, uua au mdomo na mikono michafu

Pika nyama na mayai ziive. Usile chakula kikichi

Hakikisha maeneo yote ni safi

UZUIAJI

MACHI 14, 2023

MATANGAZO | 5

MWALIKO WA ZABUNI

MWALIKO WA ZABUNI

NO	NAMBA YA ZABUNI	MAELEZO	UHITIMU	TAREHE YA KUFUNGA
1	KGn-GDD-048-2023	Zabuni ya Usambazaji wa Paneli za Kudhibiti kwa Agitator Motors.	Mashirika ya Vijana	Machi 28, 2023 10:00 asubuhi
2	KGn-GDD-051-2023	Usambazaji wa Pampu za Maji ya Kupoeza na Pampu za Maji za Mihuri za Mitambo kwa Mitambo ya Kuzalisha Nguvu za Visima.	Makandarasi Wananchi	Machi 28, 2023 saa 2:00 mchana
3	KGn-IT-04-2023	Zabuni ya Mfumo wa Uthibitishaji wa Mambo Mbili na Mfumo wa Usaidizi.	Makandarasi Wananchi	Machi 29, 2023 10:00 asubuhi
4	KGn-PROC-02-2023	Ombi la Zabuni (RFP)Kwa Utoaji wa Huduma ya Ushauri kwa Usimamizi wa Data Mkuu na Huduma ya Utawala.	Wazi Kimataifa	Machi 29, 2023 saa 2:00 mchana
5	KGn-OPS-04-2023	Usambazaji wa Vifaa vya Uhandisi na Vifaa vya matumizi vya Karakana kwa Vituo vya KenGen. (Mkataba wa Mfumo wa Miaka Mitatu (3))	Wazi Kitaifa	Aprili 18, 2023 saa 10:00 asubuhi.
6	KGn-OPS-05-2023	Usambazaji wa Vifaa vya Matumizi vya Karakana kwa Mitambo ya Kituo cha Umeme cha Kipevu. (Mkataba wa Mfumo wa Miaka Mitatu (3))	Wazi Kitaifa	Aprili 18, 2023 saa 10:00 asubuhi
7	KGn-OPS-01-2023	Zabuni ya Uchimbaji na Utengenezaji wa Sehemu za Vifaa vya KenGen. (Mkataba wa Mfumo wa Miaka Mitatu (3)) Kutakuwa na ziara ya lazima ya eneo kama ilivyoelezwa katika Hati ya Zabuni.	Wazi Kitaifa	Aprili 18, 2023 saa 2:00 mchana
8	KGn-OPS-03-2023	Zabuni ya Kukarabati, Urekebishaji wa Chuma na Utengenezaji wa Bearings, Mihuri ya Mafuta na Vipunguzi vya Mafuta. (Mkataba wa Mfumo wa Miaka Mitatu (3))	Wazi Kitaifa	Aprili 18, 2023 saa 2:00 mchana
9	KGn-OPS-02-2023	Zabuni ya Uchimbaji na Usaidizi wa Kiufundi kwenye Mitambo ya KenGen, Majarida ya Jenereta na Crankpins. (Mkataba wa Mfumo wa Miaka Mitatu (3))	Wazi Kimataifa	Aprili 18, 2023 saa 2:00 mchana

Kampuni zinazovutiwa zinaweza kupata maelezo zaidi kutoka kwa ofisi ya Meneja Mkuu wa Mfumo wa Usambazaji, Simu: (254) (020) 3666230, Barua pepe: tenders@kengen.co.ke katika siku za kawaida za kazi kuanzia tarehe ya tangazo. Hati za zabuni zinaweza kuchukuliwa baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya KShs.1, 000.00 kulipwa pesa taslimu au kupitia hundi ya benki katika ofisi yoyote ya fedha ya KenGen.

Hati hiyo pia inaweza kutazamwa na kupakuliwa kutoka kwa tovuti www.kengen.co.ke na tovuti ya Ununuzi wa kielektroniki <https://eprocurement.kengen.co.ke:50001/iri/portal>.

Wazabuni wanashauriwa kurejelea tovuti na ununuzi wa kielektroniki mara kwa mara kwa maelezo yoyote ya ziada /ufafanuzi/ addenda. Nakala zilizopakuliwa ni BURE.

KUWASILISHA ZABUNI:

- Nyaraka za zabuni lazima ziwasilishwe mtandaoni kupitia tovuti ya KenGen E-Procurement inayopatikana kwenye tovuti ya KenGen (www.kengen.co.ke)
- Wazabuni wanaovutiwa na zabuni hii LAZIMA wahakikishe kuwa wamesajiliwa katika Tovuti ya Ununuzi wa Kielektroniki. Tafadhali hakikisha unazingatia yafuatayo;
 - Kwa wasambazaji wanaosajili kwa mara ya kwanza hakikisha kisanduku tiki cha "Ununuzi wa Umma" kimeitiwa alama ili maelezo ya kuingia yatumwe kwa wasambazaji mara moja.
 - Hati zote Lazima zipakiwe kwa Mfumo wa SRM kupitia <https://eprocurement.kengen.co.ke:50001/iri/portal> inayopatikana katika www.kengen.co.ke
 - Bei zitakazowekwa chini ya kipengee cha RFX zitakuwa sawa na bei katika ratiba ya bei.

Kumbuka; Mzabuni ambaye amewasilisha zabuni zao na anayetaka kuzirekebisha zaidi hawapaswi kubofya ONDOA bali bonyeza BONYEZA ili kuwawezesha kurekebisha majibu yao ya zabuni na kufanya mabadiliko yanayofaa.

Wazabuni wanaohitaji usaidizi wa aina yoyote kuhusu jinsi ya kutoa zabuni kupitia mfumo wanashauriwa kupakua mwongozo kutoka kwa tovuti au wanaweza kuwasiliana na eprocurement@kengen.co.ke

Dhamana Halisi ya Zabuni pale inapotumika katika fomu na kiasi kilichobainishwa na lazima iwasilishwe katika bahasha iliyofungwa iliyoandikwa nambari ya zabuni na maelezo ya zabuni kabla ya tarehe ya kufungwa kwa anwani ifuatayo:
Meneja Mkuu- Mfumo wa Usambazaji,
Kampuni ya Kuzalisha Umeme Kenya PLC,
Orofa ya 9, KenGen Pension Plaza II,
Barabara ya Kolobot, Parklands,
P.O. Box 47936, 00100
NAIROBI

Zabuni zitafunguliwa mtandaoni punde tu baada ya muda wa kufunga mbele ya wawakilishi wa wogombeaji watakoamua kuhudhuria katika KenGen Pension Plaza II, chumba cha ufunguzi wa Zabuni, orofa ya 6.

N/B: KenGen inazingatia vivango vya juu vya uadilifu katika shughuli zake za kibiashara. Ripoti tabia yoyote isiyoye kimaadili mara moja kwa huduma iliyotolewa bila kutambulisha jina.

- Piga Simu Bila Malipo: 0800722626
- Faksi Bila Malipo: 00800 007788
- Barua pepe: kengen@tip-offs.com
- Tovuti: www.tip-offs.com

MENEJA MKUU, MFUMO WA USAMBAZAJI

KENYA FORESTRY COLLEGE

P. O. Box 8-20203 LONDIANI, Telephone No. 020-2439901
Email: college@kenyaforestservice.org

**APPLICATION FOR TRAINING PROGRAMMES
2023/2024 ACADEMIC YEAR**

The Kenya Forestry College (KFC), established under Section 17 of the Forest Conservation and Management Act, 2016 is managed by the Kenya Forest Service (KFS). KFC is the premier technical training institute for foresters established in 1956. The College offers courses meant to equip trainees with high quality technical knowledge in the forestry and environmental conservation sector.

Applications are invited for training programmes to be offered at Kenya Forestry College, Londiani in Kericho County, commencing on the dates indicated below.

S/ No.	Programme	Authority	Entry Requirements	Duration	Commencement
1.	Diploma in Forestry	TVET CDACC	KCSE Mean Grade C- (Minus)	2 Years	Date
2.	Diploma in Forestry	Internal	One-Year Certificate in Forestry	1 Year	June-July intake
3.	National Diploma in Environment Management	TVET CDACC	Two-Year Certificate in forestry with 2 years post-qualification experience	2 Years	June-July intake
4.	Certificate in Forestry	TVET CDACC	KCSE Mean Grade C- (Minus)	1 Year	June-July intake
5.	Craft Certificate in Apiculture Management	TVET CDACC	KCSE Mean Grade D (Plain)	1 Year	June-July intake
6.	Craft Certificate in Business Management	TVET CDACC	KCSE Mean Grade D (Plain)	1 Year	June-July intake
7.	Artisan Certificate in Bee Hives and Bee Equipment	TVET CDACC	KCSE Mean Grade D (Plain)	6 Months	June-July intake
8.	National Vocational Certificate II in Horticulture Nursery Management	TVET CDACC	KCSE Mean Grade D- (Minus)	3 Months	June-July intake
9.	Artisan Certificate in Carpentry and Joinery	TVET CDACC	KCPE	3 Months	June-July intake
10.	Timber value addition	NITA	KCPE	8 Weeks	Continuous
11.	Basic Computer Applications	NITA	KCSE Mean Grade D (Plain)	8 Weeks	Continuous
12.	Tree Nursery Management	NITA	KCSE Mean Grade D (Plain)	2 Weeks	Continuous
13.	Sawmilling Technology	NITA	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
14.	Saw Doctoring	NITA	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
15.	Basic Logging Operations	NITA	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
16.	Honey and Beekeeping Technology	NITA	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
17.	Participatory Forest Management	Internal	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
18.	Community Participation in Forest Management	Internal	Diploma/Degree	2 Weeks	Continuous
19.	Landscaping Technology	Internal	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
20.	Managing Climate Change	Internal	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
21.	Agroforestry and Community Development	Internal	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
22.	Dryland Forestry	Internal	Basic literacy	2 Weeks	Continuous
23.	Commercial Tree Growing	Internal	Basic literacy	3 Weeks	Continuous
24.	Participatory Forest Management	Internal	Basic Literacy	2 Weeks	Continuous
25.	Forest Resource Assessment	Internal	Diploma/Degree	2 Weeks	Continuous
26.	Forestry for Non-Foresters	Internal	Diploma/Degree	2 Weeks	Continuous
27.	Social Forestry for Foresters	Internal	Diploma/Degree	2 Weeks	Continuous
28.	County Government Law Enforcement Course	Internal	Diploma/Degree	1 Month	Continuous
29.	Community Scouts Forest Protection Course	Internal	Basic literacy	1 Month	Continuous

Online application forms are also available at www.kenyaforestservice.org.

Applicants should ensure they have included their personal telephone contacts and email addresses.

There will be a non-refundable **KES 1,000** application fee which should be paid by depositing money at any KCB Bank, Account No. 1112223479 and attach the slip to the application form.

Students placed by Kenya Universities and Colleges Central Placement Service (KUCCPS) are requested to confirm admission on the KFS Website or contact the Principal for their admission letters.

Applications must be received by **28th April, 2023**

Written applications accompanied with copies of relevant academic documents, National Identity Card/Birth Certificate and banking slip for application fee should be sent to;

**The Principal,
Kenya Forestry College,
P.O. BOX 8-20203
LONDIANI.
Telephone No. 020-2439901
Email: college@kenyaforestservice.org**

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

REPUBLIC OF KENYA

MAMLAKA YA MALI ZA KIFEDHA ZISIZODAIWA

SHERIA YA MALI ZA KIFEDHA ZISIZODAIWA

SHERIA NA 40 YA 2011

Tarehe 3 Machi 2023

HAKUNA PINGAMIZI

Notisi inatolewa kwa mujibu wa kanuni ya 12 ya Kanuni za Mali za Kifedha Zisizodaiwa, 2016 kwamba Mamlaka ya Mali Zisizodaiwa imepokea madai ya mali ambayo haijadaiwa kutoka kwa watu wafuatao wanaodai kuwa wasimamizi wa mali za watu waliofariki na mawakala wa wamiliki wa awali. Pia zingatia kwamba kama hakuna pingamizi lililowasilishwa katika ofisi za Mamlaka kwa anuani iliyo hapa chini ndani ya siku thelathini (30) tangu tarehe ya kuchapishwa kwa notisi hii, malipo yatafanywa kwa watu waliotajwa hapo juu.

Jina la Mlalamishi/ Msi-mamizi	Jina la Mmiliki Halisi/ Marehemu	Mshikilizi
Mary Wambui Njoroge & Teresia Njoki Kimiri	Simon Wacira	NCBA Bank
Mildred Barasa	Vincent Wanyela Barasa	KCB Group
Taphroza Midecha Ombajo	Solomon Onacha Ngonera	Standard Chartered Bank
Esther Kamori Kibe	Andrew Thuita Kibe	Co-operative Bank of Kenya
Elizabeth Kokwaro	John Ongayo Kokwaro	Standard Chartered Bank
Charity Nyawira Gathuthi & Sammy Maina Gathuthi	Geoffrey Gathuthi Karaya	Standard Chartered Bank
Wambui Kihia	William Muthokia Kihia	Standard Chartered Bank
Janet Wanjiku Karanja	Lawrence Karanja Githitu	KCB Group
Andrew M. N Gakure & James Mungai Kagwe	Gakure Waithaka J/A	KCB Group
Francis Muchoki Mwangi, Wilson Gikuma Mwangi & Kevin Mwangi Wachira	Peter Mwangi Warui	Standard Chartered Bank
Alkarim Shamusid Hirji	Gulam Hussein Moloo Hirji	Diamond Trust Bank
Paskalia Achieng Omoro	George Omoro Orok	KCB Group
Scola Wanjiku & Simon Njuguna Wanjiku	Michael Kamathi Kinyanjui	Safaricom Plc
Sally Euna Waithera Mwenje	Lucy Muthoni	KCB Group
Eunice Wambui Macharia & Moses Macharia Njoroge	Hezron Njoroge Macharia	KCB Group
James Mbugua Wathiri	Ngethe Kiboro Wathiri	Absa Bank Plc
Wekesa Bunyasi Isabella, Wekesa Soita Peter, Nancy Nafula Wekesa & Hudson Chango Wamocho	Justus Wekesa Nanyende	Standard Chartered Bank
Linety Nakitare Bwire & Jones Jimmy Bwire	Syongola Jackson Bwire	Safaricom Plc
Wangui Kathleen Mwihia & Samuel Njonjo Kagiri	Francis Mbugua Mwihia	East African Breweries Ltd
Zachary Mathenge Ndiritu	Godfrey Ndiritu Ndiangui	Co-operative Bank of Kenya
Esther Munini Mutangili & Kennedy Kibet Kimaiyo	Paul Kimaiyo Chelimo	Nation Media Group
Janet Wangari Munge	David Munge Mungai	Williamson Tea Ltd
Lucy Winny Nakhumwa Ndubi	Ndubi Wokoki	KCB Group Plc
Josphine Sanday Odeya	Thomas Magoya Otinda	Co-operative Bank of Kenya
Martin Shikuku Nandwa	Washington Nandwa	Standard Chartered Bank
Fredrick Njomo Mburu, Emily Waithera Mburu, Susan Wairimu Mburu & Joseph Sedrick Mburu	Jane Njeri Mburu	KCB Group Plc
Arun Kumar Hansraj Shah	Nathwarlal Raishi Shah	Bank of India
Francis Mutugu Chege	Chege Waimiri	KCB Group Plc

Jina la Mlalamishi/ Msi-mamizi	Jina la Mmiliki Halisi/ Marehemu	Mshikilizi
Peter Wangai Njagi, Simon Peter Mwangi & Ndungu Njagi	Ludia Wambui Njagi	Standard Chartered Bank
Danson Atsango Museni	Mark Hussein Shabaya	Prudential Assurance Ltd
Fredrick Maina Nyambura	Virginiah Wanjiku Karega	KCB Group Plc
Jenkins Lugaka Kimiya	Alfred Kimiya Lugaka	Standard Chartered Bank
Selina Wanjiku Maina	John Pius Githii Kabaiku	SBG Securities Ltd
Mary Wanjiru Kamau	Njora Kamau	NIC Bank
Lydia Wambui Kuria, Esther Wanjiku Kuria & Naftali Ndirangu Kuria	Daniel Kuria Ng'ang'a	Safaricom Plc
Fredrick Gaito Wamagata	Shadrack Wamagata	Centum Investment Group
Philip Kimutai Koech & Philip Kiplangat Koech	Kipkoech Arap Buses	KCB Group Plc
Harrison Stanley Thaba	Peninah Mukami Karanja	Jubilee Insurance co. Ltd
Rachel Nyambura Gikonyo	Ernest Gikonyo Muraya	Equity Bank
Belinda Akoth Walala	Anna Adoyo Walala	KCB Group Plc
James Hannington Opiyo	John Fredrick Opiyo	East African Breweries Ltd
Andieli Jason Waka Atuta	Andieli Atuta	Nation Media Group
Wamuti Karuga	Karuga Munyua	East African Breweries Ltd
Solomon Murathi Kamau	Fredrick Kamau Maina	Safaricom Plc
Joseph Kairu Wairagu	Kairu Davis Wairagu	Safaricom Plc
Risper Doreen Nyabende Alaro	Amanda Lisa Arumba Mukoto	Eco Bank Ltd
Jonathan Ogutu Omondi & Andrew Ochieng Omondi	Daniel Omondi Ochieng	Absa Bank Plc
Mary Wanjiku Gachanja	Joseph Gachanga	East African Breweries Ltd
Rodah Mwikali Kiamba	George Matheka Kiamba	Nation Media Group
Thomas Charles Nyangweso	Richard Nyangweso Kabala	Standard Chartered Bank
Joseph Kiplangat	Paul Chepkwony	KCB Group Plc
Gerald Ndonga Ndumia & Julliah Wangui	James Ndumia	KCB Group Plc
Margret Wanjiru Ndirangu	John Abraham Ndirangu	Sasini Plc
John Michael Kiarie & Kevin Waruingi Ngugi	Paul Ngugi Kiarie	Britam Holdings Ltd & Safaricom Plc
Bertha Njoki Murima	Ngugi Joseph Kimani	Kenya Airways
Josephine Wanjiku Mweya	Titus Wamwea Njoro	Safaricom Plc
Francis Mwaura Makumi	Mary Wairimu Makumi	East African Breweries Ltd
Kibet Rono	Robert Kipronoh Chirchir	Standard Chartered Bank
Andrea Kipkemboi Koech, Daniel Kipkurgat Sang & David Kiprono Matutu	Stanley Some	East African Breweries Ltd

Jina la Mlalamishi/ Msi-mamizi	Jina la Mmiliki Halisi/ Marehemu	Mshikilizi
Patrick Ng'ang'a Wairimu	Wanjiru Kariuki	Centum Investments Ltd
Moses Ndubi Ongeso	Joseph Ongeso Oyimba	National Bank of Kenya
Kevin Otungar	Maurice Baraza Otungar	Co-operative Bank of Kenya
Frashiar Wangui Gicheru	Kagiri Geoffrey Gicheru	Kenya National Assurance
Rose Achieng Ouma & Anjeline Awuor Orwa	Pius Ouma Osodo	Crown Paint Ltd
James Njoroge Gichongi & Josphat Njathi Gichongi	Esther Ng'endo Gichongi	Co-operative Bank of Kenya
Nancy Kariko Nyaga	Salesius Nyaga Gasigwa	Standard Chartered Bank
Mary Wanjiru Watheka & Isaiah Ngotho Watheka	Keziah Wanjiku Watheka	Absa Bank of Kenya
George Gitua Wamwea & Ruth Njoki Muthumbi	Josephat Wamwea Gathii	Sameer Group
Harriet Nzula Mathew	Mutungu Paul Musembi	Bank of Africa Kenya Ltd
Stephen Kinyanjui Ngugi	Ngugi Isabella Gathoni Moses	Standard Chartered Bank
Ruth Njeri Gachwe	Samuel Gachue Mbugua	British American Tobacco
Mary Wanjiku Gichuhi	Peter Gichuhi Mwaniki	Carbacid Investments Plc
Andrew Oboch Nyandong & Leonida Were Otieno	Margaret Auma Nyandong	Absa Bank of Kenya
Thomas Abwodha Roche & Collins Maurice Otieno Tuju	Damar Ayiemba Roche	East African Breweries Ltd
Pauline Moraa Kinyanjui	James Kinyanjui Kiarie	Safaricom Plc
James Kihui Munge	Munge Karanja Munge	Co-operative Bank of Kenya
Wanja Kamau	Francis Ndung'u Kariuki	Safaricom Plc
Brenda Wanjiru Waweru & Jane Wambui Kimani	Tabitha Wangui Gacheru	Safaricom Plc
Vincent Odhiambo Ondiwo & Grace Akinyi Ondiwo	James Ondiwo Opande	Co-operative Bank of Kenya
Mdhamini wa Umma-Machakos	Nzulu Ndolo	British American Tobacco
Mdhamini wa Umma - Machakos	Johnson Kinyua Kamau	KCB Group Plc
Wilson Ngatia Mwai, Jane Wangui Mwai & George Wambugu Mwiki	Wambugu Mwai	NIC Bank
Public Trustee- Nairobi	Mwituria John Ngunjiri Isaac	Absa Bank Kenya Plc
Public Trustee- Nakuru	Peris Wanja Njoroge	Safaricom Plc
Prisca Achieng Ochieng	Antipas Ochieng Ojwaya	Co-operative Bank of Kenya
Deputy County Commissioner - Kesses	Martha Kabura Waweru	Equity Bank Kenya Ltd
Mdhamini wa Umma - Nairobi	Stephen Nduti Ngotho	Safaricom Plc
Naibu Mdhamini wa Umma - Kakamega	Rose Ndovola Akamo	KCB Group Plc
Mdhamini wa Umma - Nyeri	Jonah Kamau Githui	NIC Bank
Esther Waithira Karu	Karu Wilson Kariuki	KCB Group Plc
Patrick Peterson Maimba & Emma Wanjiru Wanyoike	Harrison Wanyoike Maimba	Standard Chartered Bank

Funika mdomo unapopiga chafya

Nawa mikono na sabuni/ Sanitaiza

Jitenge na walio na virusi

Usiguse macho, pua au mdomo na mikono michafu

Pika nyama na mayai ziive. Usile chakula kibichi

Hakikisha maeneo yote ni safi

UZUIAJI

MACHI 14, 2023

MATANGAZO | 7

A

Jina la Mlalamishi/ Msimamizi	Jina la Mmiliki Halisi/ Marehemu	Mshikilizi
Mdhamini wa Umma - Nyeri	Charles Kariuki Mathenge	Kenya National Assurance Ltd
Catherine Wanjiru Mwangi	Pierre Kamau Mwangi	Co-operative Bank of Kenya
Subjali Kassam Hassam Bhanji	Abdulla Hassam Bhanji	Jubilee Insurance Company
Mahebur Fazal Rajani	Fazal JanMohamed Rajani	Diamond Trust Bank
Public Trustee - Nyeri	James Magethe Rukahu	Safaricom Plc
Teresa Osebe Makori	Andrew P Makori Ong'ou	Standard Chartered Bank
Caroline Nazi Karisa, Samuel Kitsao Karisa & Rachael Karisa	Fondo John Karisa	HFC Group
Samuel Mwangi Mwithiga & Charles Chege Mwithiga	Ezakiel Muithiga Kingangi	Standard Chartered Bank
Susan Wanjiru Kiruma & Anne Njoki Wanjohi	Kiruma Peter Waweru	Kenya National Assurance Ltd
Deputy County Commissioner - Nairobi	John Kagoiya Kamuri	Consolidated Bank of Kenya
Patrick Ng'ang'a Wairimu	Esther Wanjiru Kariuki	KCB Group Plc
Public Trustee - Nairobi	Jane Wangui Kimo-ndo	Absa Bank of Kenya
Mdhamini wa Umma - Machakos	Stanley Gatimu Munge	East African Breweries Ltd
Margaret Atieno Owuor	Japheth Owuor Ondiek	Kenya National Assurance
Public Trustee - Nairobi	Nancy Njeri Nduati	KCB Group Plc
Public Trustee - Nairobi	Francis Gakuru Njura	KCB Group Plc
Public Trustee - Machakos	Makuthi Mwikya Muthoka	Standard Chartered Bank
Public Trustee - Eldoret	Martin Tormoi Too	Standard Chartered Bank

KUPOTEZA BIMA

Notisi inatolewa kwa mujibu wa kanuni ya 9 ya Kanuni za Rasimali za Kifedha Zisizodaiwa za mwaka 2016 ambazo Mamlaka ya Mali Zisizodaiwa imepokea madai ya mali ambayo haijadaiwa kutoka kwa watu ambao, kupitia viapo vya kiapo, wameonyesha kuwa nyaraka za awali za bima zimepotea.

Jina la mlamishi	Mlalamishi	Namba ya Bima na Mshikilizi wa Bima	Jina la Kampuni ya Kutoa Bima
Bethy Mumbi Njenga	Bethy Mumbi Njenga	020/EAW/011597	ICEA Lion Life Assurance Ltd

Taarifa zaidi inatolewa kwamba isipokuwa tu pingamizi la madai litawasilishwa katika ofisi za Mamlaka kwa anuani iliyo hapa chini ndani ya siku thelathini (30) kuanzia tarehe hii, malipo yatafanywa kwa watu waliotajwa hapo juu kwa ushahidi wa kiapo cha kupotea kwa hati asili ya sera na dhima yoyote kwenye hati ya sera iliyopotea itakoma mara moja.

Mamlaka ya Mali Zisizodaiwa, Kituo cha Pacis, Orofa ya 2, nje ya Waiyaki Way, P. O. Box 28235 - 00200, Nairobi.

FA JOHN MWANGI, EBS
AFISA MKUU MTENDAJI & MDHAMINI MKUU

NATIONAL ENVIRONMENT MANAGEMENT AUTHORITY

Popo Road, off Mombasa Road P.O. BOX 67839-00200, Nairobi, Kenya

Tel: (254 020) 6005522, 6001945, Fax: (254 020) 6008997 E-mail: dgnema@nema.go.ke, Website: www.nema.go.ke

NOTICE TO THE PUBLIC TO SUBMIT COMMENTS ON AN ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT STUDY REPORT FOR THE PROPOSED REHABILITATION AND EXTENSION OF WATER SUPPLY NETWORK WITHIN KISUMU CITY AND SATELLITE TOWNS- WORKS PACKAGE 2 LOT 1

Pursuant to Regulation 21 of the Environmental Management and Coordination (Impact Assessment and Audit) Regulations, 2003, the National Environment Management Authority (NEMA) has received an Environmental Impact Assessment Study Report for the above proposed project.

The proponent **Lake Victoria South Water Works Development Agency (LVSWWDA)**, proposes to rehabilitate, reinforce and extend water supply infrastructure in Kisumu City to reduce Non-Revenue Water (NRW), Improve water supply within Northern and Eastern Kisumu through laying of secondary distribution network from Kajulu WTP, Mamboleo, Kibuye, Obwolo and Kanyamedha tanks; and rehabilitation and extension of water supply to adjacent localities including Kiboswa and Maseno. The project will be done in clusters within Kisumu City, Maseno and Gee areas. The scope of work will involve rehabilitation and extension of 156.7km (118km OD63 to OD450, 25.7km OD63 to OD200 and 13km OD90 to OD 225) and will be within Kisumu City and Satellite towns under Works Package 2 lot 1.

The following are the anticipated impacts and proposed mitigation measures:

Impact	Mitigation Measures
Disruption of socio-economic activities within the project alignment areas	<ul style="list-style-type: none"> Business owners who have constructed their business premises within road reserves will be advised in advance to remove the structures before commencement of excavation activities. The affected traders will be compensated for loss of revenue during the period of interruption. Authorization to Work within road corridors shall be sought from relevant road authorities including Kenya national Highways authority, Kenya Urban Roads Authority (KURA), Kenya Rural Roads Authority (KeRRA)
Disruption of services within the project alignment area	<ul style="list-style-type: none"> The contractor shall liaise with Kisumu Water and Sanitation Company (KIWASCO) and private water service providers to restore water services as soon as pipe laying and backfilling of trenched areas are finalized The contractor shall liaise with other service providers including Kenya Power Company and mobile/ fiber companies to restore power and telecommunication /fiber cables cut during excavation activities as soon as pipe laying and backfilling of trenched areas are finalized
Labor Influx	<ul style="list-style-type: none"> Laborers from the local neighborhood will be given first priority during recruitment processes to mitigate influx of labor from outside the project area.
Blockage of drainage channels	<ul style="list-style-type: none"> The contractor shall prepare spoil management plan before commencement of construction works which will spell out how spoils management will be achieved during construction period Stockpiling of materials will be done at least two (2) meters away from drainage channels and water courses.
Impacts of obtaining construction materials	<ul style="list-style-type: none"> All new quarry and borrow pits opened for purposes of being sources of materials for the proposed project will be subjected to ESIA study in compliance with applicable laws, regulations and standards The contractor shall maximise the re-use of excavated materials in the works
Accidents and Injuries to workers	<ul style="list-style-type: none"> The contractor shall prepare construction Environmental and Social Management Plan (C-ESMP) within 30 days after signing the contract to guide implementation of health and safety requirements during construction period. The contractor shall provide ample warning signs, guard rails, warning tape, etc. All persons handling equipment and materials shall be suitably trained, supervised and adequately instructed. Procedures and traffic controls, such as establishment of work zones so as to separate workers from traffic and from equipment as much as possible.
Traffic Impacts	<ul style="list-style-type: none"> Traffic signs shall be erected within work areas to warn the public and motorists of the heavy/construction vehicles accessing the site.

Risks to local residents	<ul style="list-style-type: none"> A HIV/AIDS prevention programme specific to the project's construction phase shall be established and implemented by the project proponent and contractor. The health and safety Officer who will be in charge of sensitization of workers on Covid 19 shall be stationed at the construction sites. S/He will create awareness amongst site personnel on COVID-19 throughout project construction period.
Solid waste generation	<ul style="list-style-type: none"> The contractor will prepare a waste management plan at the start of construction activities which will spell out how solid wastes of various categories shall be managed. Express condition shall be put in the contract that before the contractor is issued with a completion certificate; they will clear the site of all debris and restore it to a state acceptable to the supervising architect and environmental consultant; The project proponent and the contractor shall engage a NEMA registered solid waste handling company to manage all solid wastes associated with the construction process.
Soil erosion	<ul style="list-style-type: none"> The contractor shall prepare erosion and sedimentation plan before commencement of construction works which will guide management of erosion issues at the site;
Dust Pollution	<ul style="list-style-type: none"> The project proponent and the contractor shall prepare air quality management plan before commencement of the works. The plan will spell out how air quality issues will be managed throughout construction period.
Noise Pollution	<ul style="list-style-type: none"> The project proponent and the contractor shall prepare noise management plan before commencement of the works. The plan will spell out how noise pollution will be managed throughout construction period. Silencers on equipment such as generators will be properly designed Where need be, all exposed workers will be provided with functional ear muffs, whose use shall be mandatory and closely enforced, monitored and supervised.
Water supply disruption	<ul style="list-style-type: none"> Consumers will be given advance warning ahead of water disruptions to enable them store water in quantities that can last them for the period of disruption; Kisumu Water and Sanitation Company (KIWASCO) shall be notified of any planned disruptions in writing to enable them disconnect water services ahead of excavation works. Water services shall be restored within 24 hours.

The full report of project is available for inspection during working hours at:

- Principal Secretary, Ministry of Environment and Forestry, NHIF Building, 12th Floor, Ragati Road, Upper Hill P. O. BOX 30126 -00100, **NAIROBI**
- Director General NEMA, Popo Road, Off Mombasa Road P.O. BOX 67839-00200, **NAIROBI**
- County Director of Environment **KISUMU COUNTY**

A copy of EIA report can be downloaded at www.nema.go.ke

NEMA invites members of the public to submit oral or written comments within 30 days from the date of publication of this notice to the Director General, NEMA to assist the Authority in the decision making process for this project. Kindly quote **Ref. No. NEMA/EIA/5/2/2056.**

Comments can also be emailed to dgnema@nema.go.ke

DIRECTOR GENERAL

This advertisement is sponsored by Lake Victoria South Water Works Development Agency

“Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa”

Canada yatumia Sh 4.7b kwa mafunzo ya kiufundi

NA SAMUEL MAINA (KNA)

Serikali ya Canada imetumia zaidi ya Sh4.7 bilioni kufadhili mipango ya mafunzo ya kiufundi kama njia kubuni nafasi za kazi kwa vijana nchi Kenya.

Sehemu ya pesa hizo zimetumika kwa mipango ya kuwezesha wanawake kwa kulenga ukuzaji wa ujuzi na ujasiriamali kusaidia kupunguza viwango vya umasikini miongoni mwa wanawake.

Balozi wa Canada nchini Kenya Christopher Thornley alisema kwamba serikali yake inafanya kazi na vituo vya Elimu ya Kiufundi na Mafunzo Anuai (TVETs) nchini kuviwezesha kutoa mafunzo bora na yanayotahili kwa soko la ajira la kisasa.

Thornley alisema hayo katika Chuo cha Ufundi cha Kitaifa cha Nyeri alipoka-

bidhi vifaa vya kisasa vya kutengeneza maziwa vilivyotolewa na

Canada chini ya Mpango wa Elimu Kenya kwa Ajira (KEFEP).

“Mradi huu (KEFEP) unasaidia kujenga mahitaji thabiti ya ongezeko la viwanda kutoa vifaa na ushirikiano unaoleta kazi kwa vijana wanaotoka vyaoni.

“Kwa sababu ya hii, serikali ya Canada imewekeza karibu dola

50 milioni kwa mipango iliyochaguliwa ya kukuza ujuzi ili kuchangia kwa malengo ya maendeleo endelevu yanayoniwa kupunguza umasikini,” alisema.

Balozi huyo alisema kwamba kwa kuwa vijana wanachangia asilimia kubwa ya wafanyakazi wanaohitajika nchini, kuna haja ya kuendelea kuwekeza katika TVET mama njia moja ya kuweka nchi katika tapo la

nchi zilizoendelea.

Alisema kwamba kwa kushirikiana na taasisi za mafunzo nchini, Canada inaonyesha kujitolea kwake kutumia ujuzi wa vijana katika kuendeleza ajenda ya maendeleo inayotambua ujuzi wa kiufundi kama ulio muhimu katika kubadilisha hali ya kiuchumi ya nchi.

“Mradi huu unaonyesha kujitolea kwa Canada katika kuendelea kusaidia jukumu la Kenya la kupanua mafunzo ya kiufundi kujenga ujuzi wa vijana na pia kuchangia kuunda ajira na kuharakisha ukuaji wa uchumi kulingana na ajenda yake ya maendeleo na kubadilisha Kenya kuwa nchi ya viwanda ya mapato ya kati,” alisema.

“Vifaa vilivyotolewa ni muhimu na vinatoa ujuzi unaohitajika kwa wanafunzi chini ya muundo wa mafunzo wa Umilisi na Utendaji,” aliongeza.

Balozi wa Canada Kenya, Christopher Thornley (kulia) Gavana wa Nyeri, Mutahi Kahiga (kati) na Katibu wa Mafunzo ya Kiufundi na Teknolojia Dkt Esther Muoria wakiwa ktika Nyeri National Polytechnic. PICHA: WANGARI MWANGI

KEFEP ulizinduliwa 2016 kwa lengo la kuimarisha Vyuvo vya kiufundi kama vinavyochangia pakubwa kufanikisha Ajenda Nne Kuu, Ruwaza ya 2030 na kutimiza Malengo ya Maendeleo Endelevu. Mradi huo unafadhiliwa na Serikali ya Canada kupitia Global

Affairs Canada (GAC) na kutelezwa na and Institutes Canada (CICA Colleges N) kutia nguvu ubora wa mipango ya mafunzo ya ujuzi inayozingatia usawa wa jinsia na kutoa wanafunzi wanaotimiza mahitaji ya soko la sasa la ajira. Maeneo ya kuangazia ni Kilimo, kawi,

uhandisi, ujenzi, ukarimu na Utalii. Kwa upande wake Gavana wa Nyeri

Mutahi Kahiga alisifu taasisi hiyo kwa kuzamia sekta ya maziwa na akasema serikali ya kaunti inasubiri kwa hamu kutumia ujuzi wa kituo hiyo kuimarisha sekta hiyo.

Taasisi yazindua mpango wa kulisha watoto 3,500 shule za Kwale na Kilifi

NA HUSSEIN ABDULLAHI (KNA)

Kampuni ya kutengeneza vyuma na simiti ya Devki Group, itashirikiana na serikali ya kitaifa kulisha wanafunzi zaidi ya 3,500 wa shule za msingi katika kaunti za Kwale na Kilifi ambao wanaweza kuacha masomo shuleni wakati wowote kutokana na ukosefu wa chakula. Mchango wa chakula shuleni katika kaunti hizi mbili za Pwani utapitishwa kampuni ya Simba Cement Ltd, ambayo ni sehemu ya Devki Group, iliyoko Bondora kaunti ndogo ya Kaloleni.

Tayari, kampuni hiyo ya simiti imezindua mpango wa lishe kwa wanafunzi zaidi ya 1,000 katika kaunti ndogo ya Kaloleni.

Akihutubia wanahabari akiwa Kaloleni, Bw Peter Paul, ambaye ni Mkuu wa Usimamizi wa Devki Group alisema kwamba hatua hiyo ni sehemu ya kampuni hiyo ya kuwajibika kwa jamii (CSR).

Bw Paul anasema

Peter Paul, afisa mkuu msimamizi Devki Group of Companies akabidhi wanafunzi wa Maereni Primary School, Kilifi mseto wa bidhaa alipozindua mpango wa lishe shuleni. PICHA: HANIEL ALEMAYEHU

kwamba kukabiliana na ukame kwa njia ya mpango wa lishe shuleni katika maeneo yaliyoathiriwa zaidi ya kaunti hizo mbili kutafanya watoto kubaki shuleni kufuatia ripoti kwamba mamia wanaacha shule kusaidia wazazi wao kutafuta chakula.

“Tunapitia nyakati ngumu sana ikizingatiwa kwamba mvua

haijanyesha kwa misimu minne mfululizo na hii imetufanya tuamue kutoa chakula kwa shule na makao ya mayatima,” alisema afisa huyo wa kampuni.

Bw Paul anaongeza kuwa kampuni itashirikiana na serikali za kaunti hizo mbili za Kilifi na Kwale kuzisaidia kukabiliana na mzozo wa kibinadamu unaokumba

wakazi na wanafunzi. Mbali na mpango wa lishe shuleni, Bw Paul anasema Devki Group itaanza mpango wa kusambaza maji kwa malori maeneo yaliyoathiriwa mno na ukame ili kuokoa maisha ya watu na mifugo wao wachache waliobaki.

“Ninataka kumshukuru mwenyekiti wa kundi la makampuni ya Devki Dkt Narendra Raval na Bodi ya Wakurugenzi kwa kukubali kusaidia jamii katika maeneo haya wakati wako kwa shida kubwa,” akasema afisa huyo. Maafisa wa Elimu wanasema kwamba hatua za kampuni hiyo ya kutengeneza simiti itafaa huku ripoti zilionyesha kuwa hali ya ukame ni mbaya hivi kwamba katika sehemu za kaunti za Kilifi na Kwale zinarekodi asilimia 70 ya watoto wanaohudhuria masomo.

Kwa mfano katika shule ya msingi ya Maereni, Kaloleni, Kaunti ya Kilifi, ni watoto 259 wanaohudhuria masomo kila siku licha ya kuwa na jumla ya wanafunzi 370 na hali ni sawa katika shule ya msingi ya Mbungoni iliyo na wanafunzi 550. Kundi ya Makampuni ya Devki ilitoa msaada wa magunia ya Mahindi, maharagwe, mafuta ya kupikia, chumvi na bidhaa zingine zinazotosha kulisha wanafunzi kwa miezi miwili ijayo.

Tumieni mazingira ya kidijitali kubuni kazi, Owalo aambia vijana

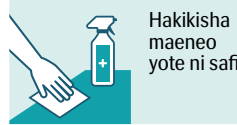
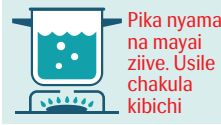
Waziri wa Habari, Mawasiliano na Uchumi Dijitali Eliud Owalo wakati wa uzinduzi wa Jitume Digital Lab katika Thika Technical Training Institute, Kiambu Alhamisi

NA MUOKI CHARLES (KNA)

Waziri wa Habari Mawasiliano na Uchumi Dijitali Eliud Owalo amehimiza vijana kutumia fursa iliyotolewa na serikali kuunda nafasi za kazi. Waziri alisema kwamba serikali imetoa majukwaa kadhaa, ikiwemo maabara za dijitali za Jitume, Vituo vya ubunifu vya maeneo bunge na upatikanaji wa intaneti kote nchini kusaidia vijana kupata ujuzi wa ICT na kujipatia riziki. Akizungumza baada ya kufungua Maabara ya Dijitali ya Jitume katika Taasisi ya Mafunzo ya Kiufundi ya Thika kaunti ya Kiambu, Owalo alisema kwamba maabara 17 za Jitume tayari zimeanzishwa na kuunganishwa kote nchini na akaongeza kuwa lengo lao ni kuwafunza wanafunzi milioni moja kazi za biashara na ICT bila malipo ambazo

zitawezesha kupata kazi. Owalo aliongeza kuwa serikali pia itaunganisha vijana na kampuni za teknolojia ulimwenguni wapate kazi za dijitali. “Maabara hizi za Jitume zitawafunza vijana ujuzi wa dijitali na kujenga uwezo wao. Zimeundwa kupitia taasisi za kiufundi kote nchini kompyuta 23,000. Kupitia mpango huu, tunatarajia kuwafunza wanafunzi milioni moja kozi zinazohusiana na biashara na ICT ambazo zinahitajika sana kwa ajira bila malipo,” alisema Owalo.

Majukwaa mengine yanayohusiana na ICT yanayotolewa na serikali kuwezesha vijana kupata ujuzi wa dijitali ni Mpango wa Ajira Dijitali ambao Waziri alisema walikuwa wamefunza vijana milioni moja kazi za biashara na ICT bila malipo ambazo

Kampuni za kibinafsi kupatiwa leseni ya kujenga mabwawa

NA MUOKI CHARLES (KNA)

Serikali hivi karibuni itatoa leseni kwa kampuni za kibinafsi na watu binafsi kujenga mabwawa na kuuzia maji kampuni za kuyasambaza katika juhudi za kutatua uhaba wa bidhaa hiiyo nchini.

Mwenyekiti wa Bodi ya Kuthibiti Huduma za Maji (WASREB) Prof Simon Gicharu alisema kwamba hatua hiiyo itapiga jeki usambazaji

wa maji na kumaliza uhaba unaosababishwa na ukame wa muda mrefu na mabadiliko ya tabia nchi ambao umefanya vyanzo vya maji kukauka kote nchini.

Akizungumza katika mkutano ambao Kampuni ya Maji na Maji taka ya Thika (THIWASCO) ilipatiwa leseni ya kuhudumu kwa miaka minane ijayo, Prof Gicharu alisema kwamba mpango huo pia

Mwenyekiti wa Water Services Regulatory Board (WASREB) Prof Simon Gicharu akiongea na waandishi mjini Thika.

itapunguzia serikali presha ya kuwekeza mabilioni ya pesa kujenga mabwawa makubwa ilivyokuwa ikifanya kwa miaka mingi iliyopita. "Kupitia mpango huo, tutakuwa na mabwawa mengi na hakutakuwa na kisingizio cha uhaba wa maji katika sehemu yoyote ya nchi," alisema.

Alisema kwamba hatua zitachukuliwa kuhakikisha hifadhi za maji zinajengwa

kwa njia ya utaalamu kuzuia visa vya kuvunja au kupasuka kunakoweza kuweka wakazi kwenye hatari.

"Hatuwezi kupoteza maji yanayoenda katika bahari mvua inaponyesha kwa kutarajia serikali itajenga mabwawa yote. Serikali sasa italizimika kuangazia kuweka pesa za mabwawa katika mambo mengine," alisema. Wakati huo huo, Serikali imepatia leseni

Shirika la Ustawi wa Maji la Athi kuwa msambazaji mkubwa wa maji katika juhudi za kuimarisha usambazaji wa maji na usimamizi kote nchini.

Katika mpangilio huo mpya, kampuni ya maji ya Athi itasimamia bwawa la Karimenu II Dam, kiwanda cha kuwekeza maji dawa na mabomba ya kusambaza maji kwa kampuni za huduma za maji.

Wizara ya Fedha yaunda tovuti ya bajeti kuinua uwazi

NA MWANDISHI WA MYGOV

Wizara ya Fedha na Mipango ya Uchumi imeunda awamu ya kwanza ya tovuti yake bajeti, na kufungua njia ya kupatikana kwa urahisi stakabadhi za bajeti na habari zinazohusiana nayo za Wizara, Idara na Mashirika yote (MDAs). Kulingana na Mshirikishi wa Afisi ya Mageuzi ya Usimamizi wa Fedha za Umma Julius Mutua, kuundwa kwa tovuti ya bajeti kumekitwa katika sehemu ya pili ya Mkakati wa Mageuzi ya PFM 2018-23 "Mkakati na Uwazi katika matumizi kuhusiana na Uwekezaji wa Umma na Utoaji wa Huduma, inayoanzisha ajenda ya wazi ya uwazi wa bajeti ikilenga kuhakikisha kushiriki kwa umma katika mchakato wa kutayarisha bajeti.

Kuundwa kwa tovuti hiyo ni kunaweka wazi matokeo (DLR) chini ya mpango wa GESDeK (Utawala wa kuwzesha utoaji wa huduma na uwekezaji wa umma Kenya), unaofadhiliwa kwa pamoja na Benki ya Dunia na Shirika la Maendeleo la Ufaransa (AFD). Baada ya

kukamilika kwa awamu ya kwanza, Ajenti Huru wa Uthibitishaji (IVA) inavyohitajika chini ya mpango wa GESDeK, atafanyia tovuti hiyo uchunguzi huru kuthibitisha inavyofanya kazi. Kulingana na Mkurugenzi wa ICT wa Wizara ya Fedha, Lynne Nyongesa, kuundwa kwa tovuti hiyo ni sehemu ya kampeni ya dijitali kuongeza uwazi, kuinua ushiriki wa umma katika kutayarisha bajeti, kuimarisha uwajibikaji katika ufanyaji maamuzi yanayohusiana na usimamizi wa pesa za umma."

"Awamu ya kwanza ambayo imeundwa, inahusu kuundwa kwa tovuti kwa kuanzisha mifumo ya usimamizi wa data ili umma uweze kupata data za bajeti za mipango na mipango midogo wakizitafuta."

"Umma utaweza kupata habari kuhusu jinsi pesa za umma zinatumiwa shuleni na hospitalini," aliongeza.

Tovuti hiyo ya bajeti iliyoundwa na timu ya maafisa wa ICT wa wizara tofauti, inaweza kupatikana kupitia <https://bajetiyetu.treasury.go.ke>.

Kaunti ya Murang'a yapitisha sera ya kuinua kilimo hai

NA ANITA OMWENGA NA LAWRENCE MUNYAKA (KNA)

Serikali ya Kaunti ya Murang'a kwa ushirikiano na Taasisi ya Utamaduni na Ekolojia (ICE) na washirika imepitisha kuwa sheria Sera ya Kilimo kolojia

Murang'a 2022-2032 na Sheria ya Kilimo ekolojia ya kaunti ya Murang'a, 2022.

Sheria hiyo inainua matumizi ya mbinu za kilimo hai na uzalishaji wa bidhaa za kilimo hai. Kaunti hiyo inatambua kwamba kwa kula chakula chenye afya, wakazi watakuwa na maisha mazuri na yenye afya. Akizungumza katika hafla ya kuzindua na kutia saina sheria hizo katika uwanja wa michezo wa Ihura mjini Murang'a, Naibu Gavana Stephen Munania alisema sera na sheria ya Kilimo ekolojia kaunti ya Murang'a, zimetungwa kutoa sheria, maendeleo na kuinua sekta ya chakula salama katika kaunti hiyo.

"Wakazi watanufaika na elimu katika kilimo hai ili kuhakikisha bidhaa zao sio tu zenye afya mbali pia zinaweza kuuzwa kote ul-

Naibu Gavana wa Murang'a Stephen Munania alipotembelea mojawapo ya vibanda kuonyesha bidhaa hai wakati wa uzindui wa mpango wa ACT. PICHA: ANITA OMWENGA

imwenguni, katika nchi ambazo zinategemea bidhaa za kilimo hai kila siku kwa kilimo endelevu," alisema Munania.

Naibu Gavana huyo alisema kwamba chini ya uongozi wa Gavana Dkt Irungu Kang'ata, serikali ya kaunti itahakikisha kuwa wakazi watanufaika katika mfumo kazi wa miaka kumi unaonuiwa kuhakikisha kuwa kilimo hai kitaendelezwa katika kaunti hiyo.

Alisema kwamba kupitishwa kwa Sheria hizo

mbili kumeweka kaunti hiyo kuwa miongoni mwa wadau waliojitolea kuwa na mifumo kazi ya kisheria ya kuongoza utekelezaji wa mbinu za ekolojia kilimo, ambazo zitasaidia uzoefu wa mabadiliko ya tabia nchi na mifumo endelevu na stahimilivu ya chakula. "Kaunti inalenga kuwa Kituo cha ubora cha kilimo ekolojia na kuinua ulaji wa chakula chenye afya miongoni mwa watu wake," alisema, na kuongeza kuwa sera na sheria ya K

Kilimo ekolojia ya

Murang'a ni ya kwanza kupitishwa nchini Kenya. "Kwa kutia saina sera ya kilimo ekolojia na sheria, tunaonyesha tunajali watu wetu kwa kuwa itahimiza wakulima kupanda mimea yenye afya na hivyo basi kupunguza gharama ya matibabu," alisema. Aliomba kila mkazi wa Murang'a kuzingatia Sheria hiyo akisema kwamba kwa kufanya hivi, kutawezesha kaunti kuinua njia za kilimo ekolojia za uzalishaji na uuzaji wa chakula.

Kwa upande wake, Mkurugenzi Mkuu wa Taasisi ya Utamaduni na Ekolojia (ICE) Martin Muriuki alisema kwamba taasisi hiyo imeshirikiana na serikali ya kaunti kutoa mchakato wa kutayarisha sera na sheria ya kilimo ekolojia.

"Tumeshirikiana na wadau wengine katika Murang'a kujenga uwezo wa wakulima na jamii kupitia ushirikishi wa umma ili sheria hii ipitishwe," alisema, na kuongeza kuwa itainua kilimo endelevu, kulinda mazingira na kuimarisha utoshlevu wa chakula katika kaunti hiyo.

Serikali yatwaa mpango wa Tusome kutoka USAID

NA DOUGLAS NAMUNANE (KNA)

Serikali sasa itasimamia ufadhili na utekelezaji wa Mpango wa Tusome kufuatia kuhamishwa kwa majukumu hayo kutoka kwa Shirika la Maendeleo ya Kimataifa la Amerika (USAID) hadi Wizara ya Elimu.

Tangu ulipoanzishwa 2014, mpango huo ume-kuwa ukifadhiliwa na

USAID kwa usaidizi wa

kiufundi kutoka taasisi ya Research Triangle Institute.

Tusome ni shughuli ya kusoma ya gredi za kwanza ulioanzishwa kuimarisha uwezo wa kusoma wa wanafunzi katika shule za msingi za umma nchini.

Kuhamishwa kwa majukumu kutoka USAID hadi Wizara kulifanyika katika hoteli moja ya Naivasha.

Mkurugenzi wa Elimu ya Msingi katika Wizara ya

Elimu Bi Nereah Olik aliyongoza hafla hiyo alisifu mpango huo akisema umeleta mabadiliko yaliyowezesha serikali kuharakisha kila mwanafunzi Kenya anapata vitabu vya kiada katika shule zote za msingi nchini.

Kabla ya mpango huo, hatukuwa na vitabu katika shule lakini kwa wakati huu nenda katika kila shule ya msingi iwe iko Turkana,

Lamu au Busia utapata kila mwanafunzi anatumia kitabu chake," alisema Bi Olik.

Mkurugenzi huyo aliongeza kuwa kupitia Tusome, Wizara imeweza kukumbatia ununuzi wa pamoja wa vitabu, na kurahisisha usambazaji shuleni.

Mkurugenzi huyo pia aliorodhesha kufanywa dijitali kwa vifaa vya kufuatilia masomo kama ufanisi

mwingine wa mpango huo.

"sasa hivi, nikienda katika shule ya msingi ya Longonot, nitaweza kufanya utathimini na chocchote ninachofanya kitanaswa katika wizara ya mara moja. Hii imesatusaidia katika wizara kutotumia makaratasi zaidi ya kufanya maamuzi kwa sababu habari zinapatikana," aliongeza Bi Olik.

Alisema kwamba mfumo huo umerahisishia wizara kubaini shughuli za kila siku katika shule.

Mkurugenzi huyo alisema kwamba mpango huu wa Tusome ume-tekeleza jukumu muhimu la

kuwzesha masomo yaliendelea hata baada ya shule kufungwa katika kipindi cha mlipuko wa COVID-19.

Hii ni kwa sababu kila mwanafunzi alikuwa na vitabu vya kila somo ambavyo alitumia kusoma akiwa nyumbani shule zilipofungwa kipindi cha janga hilo.

"Sote tunajua kilichofanyika mwaka wa 2020 wakati COVID-19 ilikuwepo. Shule zote zililazimika kufungwa. Hata hivyo, tunajivunia kwa sababu wanafunzi wetu walienda na vitabu nyumbani na waliweza kutangamana na vitabu katika kiwango cha kibinafsi," alisema Bi Olik.

Majadiliano mbioni kuinua uzalishaji avokado na maharagwe ya kifaransa

NA BERNADINE MUTANU (MYGOV)

Huku wakulima wa mboga na matunda wakijitahidi kuhimili athari za janga la Covid-19 na ukame, wadau wanafanya mazungumzo katika juhudi za kuinua mifumo ya thamani ya avokado na maharagwe ya kifaransa. Mazungumzo yanaendelea kutayarisha sera zitaakozosaidia wakulima katika mifumo hii ibuka na muhimu ya thamani katika sekta hiyo, mojawapo ya zinazoongoza kuletea Kenya pesa za kigeni.

Mifumo hiyo miwili ya thamani iliathiriwa vibaya na janga hilo, huku wakulima wa mashamba madogo wakipata hasara kutokana na ukosefu wa usafirishaji, huduma za nyanjani na pesa za kununua pembejeo za shambani. Utafiti uliofanywa na Kituo cha Ujasiriamali wa Kibaiyolojia Afrika (CABE) kwa ushirikiano na Taasisi ya Masomo ya Maendeleo (IDS) mwaka wa 2021 inaonyesha kuwa maelfu ya wakulima wa mashamba

Dkt Hannington Odame, Mkurugenzi Mkuu wa CABE, akifanua jambo kwa washikadau mjini Bomet.

madogo wa avokado na maharagwe ya kifaransa huenda walipata hasara kubwa. Basidhi ya masuala makuu yaliyoangaziwa katika utafiti huo ni viwango vya juu vya mabaki (MRLs) katika maharagwe ya kifaransa na uvunaji wa avokado kabla ya kukomaa.

Kulingana na Dkt Hannington Odame, Mkurugenzi Mkuu wa CABE, ripoti ya utafiti huo na mafunzo yaliyopatikana yanaweza kutumiwa kuandaa sera ya ustahilimivu wa mifumo ya chakula wakati wa

mizozo ikiwemo mabadiliko ya tabia nchi na majanga. Katika warsha ya kuthibitisha utafiti iliyofanyika Kimana, kaunti ya Kajiado, wakulima wa maharagwe ya kifaransa walisema kwamba ingawa ni tatizo, tatizo kubwa zaidi ni soko, kabla na baada ya Covid-19.

Sammy Chebochok, mkulima na mwanachama wa Chama cha Ushirika cha Friends of Kilimanjaro Initiative (FOKI), alisema ingawa wako na uwezo wa kuzalisha

tani 50 hadi 70 za zao hilo, hawafanyi hivyo kwa kukosa soko. "Bado hatuzalishi tunavyopaswa. Badala ya kuzalisha tani 50 hadi 70 tunazalisha tani 25 kwa wiki. Tunakumbwa na changamoto ikiwemo uhaba wa maji juu ya ukweli kwamba baadhi ya kampuni zinatimika kama mabroka," alisema. Wakulima hao hufanya kilimo kwa kandarasi na anayewauzia nje ya nchi anaweza kuchukua sehemu ya zao lao na kucha inayobaki kuharibiwa, na hivyo basi wakulima kupata hasara.

"Pia ni vigumu kufuatilia mkulima katika mchakato wa kushughulikia zao. Wakati mwingine zao hukataliwa kwa wingi jambo ambalo linavunja moyo," alisema na kuongeza kuwa wakulima wanafaa kuwakilisha katika sehemu za upakiaji ili kubaini kiwango cha zao linalokataliwa.

"Covid-19 ilipokuja, ilituathiri sana kwa kuwa hatukuitarajia. Wakulima na wasafirishaji hawangekutana kwa sababu ya marufuku ya usafiri," alisema.

KWA UFUPI

Kaunti, USAID kufunza maafisa wa ushirika

Serikali ya Kaunti ya Nakuru na Shirika la Maendeleo ya Kimataifa la Amerika (USAID) zimeshirikiana kuwapa mafunzo maafisa kutoka vyama saba vya ushirika vya kahawa kwa lengo la kuimarisha usimamizi na uwajibikaji katika sekta hiyo. Afisa Mkuu wa ushirika katika kaunti hiyo Martin Kagai alisema kwamba kaunti pia inashirikiana na serikali ya Kitaifa kutia nguvu vyama vya ushirika kama chombo pendwa cha maendeleo na akaongeza kuwa usimamizi bora, ubunifu na matumizi ya mbinu bora ni muhimu kwa kuendeleza ukuaji wa vyama vya ushirika. Akizungumza alipofungua rasmi mafunzo hayo katika kituo cha vijana cha Kenya Assemblies of God (KAG) eneo la Maili Sita, Kagai alisikitika kuwa vyama vya ushirika vimekumbwa na matatizo ya usimamizi na kusababisha wanachama kupoteza mamilioni ya pesa kupitia wizi unaotekelezwa na maafisa na maamuzi mabaya ya uwekezaji. Mafunzo hayo yaliyofanywa na kituo cha Ukuzaji wa Biashara Ndogo Kenya cha USAID (Kenya SBDC) yalivutia viongozi kutoka vyama vya ushirika vya Jumatatu, Solai, Ndemu,

Mutungati, Mandizi, Kiremba na Wikurie. Vituo vya Ukuzaji wa Biashara Ndogo Kenya (Kenya SBDC) ni mpango wa miaka mitano unaofadhiliwa na USAID na kutekelezwa na Chuo Kikuu cha Strathmore. Afisa Mkuu huyo alisema kwamba usimamizi mbaya katika vyama vya ushirika vya kilimo unathiri mapato ya familia, na pia ni tisho kwa utoshelevu wa chakula na lishe na pia unalemeza ukuaji wa uchumi. Hata hivyo alifurahia kwamba kupitia ushirikiano huo wa mafunzo, vyama vingi vimekuwa kuwa kubwa na kupanua biashara zao zaidi ya jukumu la kimsingi la kuuza mazao ya wakulima wadogo na kuanza kutoa huduma za fedha. Kupitia mafunzo hayo, Kagai alisema, viongozi hupata ujuzi, ufahamu na kujua kufanya maamuzi ya kufaidi vyama vya ushirika na wanachama wake. "Mafunzo hayo yameundwa kusaidia viongozi kutoa mazingira bora ya usimamizi bora. Yatapatia mameneja na wafanyakazi nafasi ya kulewa hali ya kipekee ya biashara ya ushirika na mahitaji ya wanachama," akasema Kagai. Esther Mwangi na Okello Tracy

Wanafunzi 1,200 kunufaika na mpango wa ulezi wa masomo ya STEM Machakos

NA ROSELYNE KAVOO (KNA)

Karibu wanafunzi 1,200 kutoka shule za sekondari kaunti ndogo ya Machakos wata-nufaika na mpango wa ulezi wa masomo ya Sayansi, Teknolojia, Uhandisi na Hisbati (STEM) kwa hisani ya Kituo cha Elimu ya Hisbati, Sayansi na Teknolojia Afrika (CEMESTE).

Mshirikishi wa Mipango Shesheli na Masomo ya Wanafunzi katika

CEMESTE Beatrice Macharia alisema kwamba zoezi hilo la siku nne katika shule ya sekondari ya Katoloni ni miongoni mwa mipango inayoendeshwa na Shirika hilo la serikali kuimarisha utendaji katika elimu ya STEM.

Unajumuisha kujenga uwezo wa walimu kuhusu maudhui na ufahamu katika

Mkufunzi kutoka Centre for Mathematics, Science and Technology Education in Africa (CEMESTE) aelezea jambo kwa wanafunzi wa Katoloni Secondary School.

elimu ya STEM na kuunganishwa na ICT.

Akizungumza katika shule ya sekondari ya Katelembu, mshirikishi huyo wa mipango shesheli na masomo ya wanafunzi alisema kwamba zoezi hilo litatoa nafasi kwa wanafunzi na walimu kutangamana na wakufunzi

wa CEMESTE na kunufaika na rasilimali na shughuli za STEM katika shule zao.

"Shughuli hizi zinalenga kumotisha wanafunzi kufaulu katika masomo ya STEM na kazi kupitia ziara katika shule. Katika Machakos, tutakuwa katika shule za sekondari za Katoloni,

Katelembu, Katheka Kai na Machakos," akaongeza Macharia.

Aliongeza kuwa mpango huo ulianzishwa Septemba mwaka jana na kufikia sasa umeendeshwa kaunti za Nairobi na Nakuru.

"Lengo letu ni shule za kiwango cha kaunti ndogo ambazo huenda hazina rasilimali mali za kutosha za STEM na vifaz au shule ambazo huenda hajawahi kuwa na fursa ya kutembelea kituo chetu cha ubunifu katika

CEMESTE," alisema mshirikishi huyo. Bi Macharia alisema kupitia mpango huo, CEMESTE imeweza kutambua mapengo katika elimu ya STEM ambayo yatashughulikiwa wakati wa mafunzo ya walimu.

"Mapengo ambayo tunatambua yataongoza maandalizi ya mpango utakaotumiwa kufunza walimu wa STEM," aliongeza.

Mwongozo mpya wa sera TVET kuinua mafunzo ya walemavu

Serikali imeanzisha mwongozo wa sera katika taasisi zote za Elimu ya Kiufundi na Mafunzo anuai (TVETs) ili kuinua uafiki-aji wa watu walio na ulemavu (PWD) kwa kuwapa ufahamu na ujuzi. Katibu wa Idara ya Serikali ya Elimu ya Kiufundi na Mafunzo Anuai (TVET) Dkt Easter Muoria, akizungumza katika shule ya watu walio na matatizo ya kuona ya Machakos, katika sherehe ya kutoa ufadhili wa masomo na kuanzisha vifaa vilivyotolewa na Toyota Kenya, alisema, ufahamu na ujuzi unaopatikana utasaidia watu walio na ulemavu kushindana na walio na uzima wa mwili katika utafutaji wa kazi kwa usawa. "Ushirikishi katika mafunzo unaniwa kumaliza kutengwa kwa watu walio na mahitaji shesheli na walio na ulemavu katika ajira na kupunguza gharama ya uchumi jamii kwa watu binafsi na jamii kwa jumla," alisema Katibu. Muoria aliongeza kuwa Wizara ya Elimu iliunga kuunganishwa kikamilifu, ambako wanafunzi walio na ulemavu wanasajiliwa katika taasisi tofauti za elimu. Aliongeza kuwa serikali imeanzisha taasisi nne za mafunzo ya kiufundi kwa wanafunzi walio na

mahitaji shesheli kama Taasisi ya Walio na Matatizo ya Kuona ya Machakos, Taasisi ya Kiufundi ya Viziwi ya Karen, Taasisi ya Kiufundi ya Viziwi ya Sikiri na ya vipofu iliyo Oyugis na Taasisi ya Viziwi ya St Joseph iliyoko Nyangoma. "Zaidi ya wanafunzi 2,500 wamejiunga na taasisi nilizotaja hapo juu tangu 2020," aliongeza Katibu Muoria. Muoria alisema kwamba Idara ya Serikali ya TVE inafahamu kwama taasisi za walemavu hazina uwezo wa kusajili wanafunzi wote wanaohitimu kujingua navyo kuimarisha mafunzo yanayojumuisha wote. Hata hivyo, alisema, wanapanga kuwa na miundomsingi ya TVET itakayoweza walemavu kutumia na kutoa vifaa vya usafi kwa wanafunzi wa kike. Dkt Muoria aliongeza kuwa kuna haja ya kupanua miundomsingi, kubadilisha mtaala, kujenga uwezo wa wakufunzi na kuongeza ufadhili ili kuinua elimu kwa walemavu. Vile vile, katibu alisema idara ya serikali inatayarisha mtaala, ambao wanafunzi wa TVET watapata asilimia 70 ya mafunzo katika viwanda na asilimia 30 katika taasisi. Anne Kangera na Esther Kioko